СВОБОДА
LIBERTY

Часопис для руского народа въ Америцѣ и органъ „Руского Народного Союза“.

Рôкъ VIII. | Мт. Кармель, Па. Четвергъ 7-го Юнія 1900. | Число 22.

КАЛЕНДАРЬ.

Юній.		
7	Ч.	✝ 3-ое Обр. Гл. Іоана Крест.
8	П.	Карпъ Ап. (Отд. Возн.)
9	С.	Субота усопшихъ
10	Н.	**8. Сошествіе Св. Духа**
11	П.	**Пон. Сош. Празд. св. Тройци**
12	В.	Ісакій прес.
13	С.	Єрмій и Єрмей

ЗМѢСТЪ.

Увага.

Хотячи приступити до „Союза“ най посылають вступне и мѣсячне до касіера:

Mr. Kond. Kotanczyk
Box 127
SHAMOKIN, PA.

И увѣдомлять секретара пôдъ адресою:

Rev. Antony Bonczewsky
10 May Str.
ANSONIA, Conn.

СПРАВЫ „Р. Н. СОЮЗА.“

КОНВЕНЦІЯ „Р. Н. СОЮЗА“ вôдбуде ся дня 12. юнія б. р. въ Pittsburg, Pa.
въ руской гали въ такôмъ порядку:

Дня 12. юнія

о год. 8. рано Служба Божа зъ панахидою за усопшихъ членôвъ »Р. Н. Союза« въ присутности всѣхъ делеґатôвъ, котру вôдправить найстаршій вѣкомъ священникъ.

О год. ½10 до год. 1. нарады.

До год. 2. вспôльный обѣдъ.

Вôдъ год. 2. до 4. нарады.

О год. 4. походъ улицями мѣста, якій уряджують мѣсцеві члены братства и »Р. Н. Союза« и въ тôмъ походѣ мають взяти участь делеґы и урядъ »Р. Н. С.«

О год. 6½ вôдограють мѣсцеві рускі аматоры театральну штуку Ст. Макара »Американьскій шляхтичь«, образъ зъ житя амер. Русинôвъ, а по тôмъ наступлять забавы.

Дня 13. юнія

Початокъ дальшихъ нарадъ делеґатôвъ о год. 9. рано и будуть тревати до год. 5. по полудни зъ одногодинною перервою на обѣдъ.

Вечеромъ о год. 7. вôдбудесь народный мітинґъ зъ такимъ порядкомъ:

1) Вступна промова про вагу и значѣне вѣча.

2) Положене робôтникôвъ въ Америцѣ, а Русины.

3) Наша просвѣта.

4) Рускій дôмъ еміґраційный и его потреба.

5) Образки зъ нашои історіи и житя при помочи маґічнои лямпы.

Мѣжь точками будуть спѣвы и деклямація.

Если покаже потреба, то певно нарады будуть ще и третого дня т. є. 14. юнія.

Програма нарадъ делеґатôвъ:

Отворене нарадъ предсѣдателемъ.

Выбôръ предсѣдателя и его заступника та секретарôвъ на часъ нарадъ.

Прочитане лѣсты делеґатôвъ и уряду.

Прочитане протоколу зъ попередної конвенціи делеґатовъ.

Справоздане секретара и касіера.

Дискусія надъ обома справозданями.

Звôльнене старого уряду и ухвала довѣря.

Выбôръ нового уряду.

Контроля статутôвъ.

Внесеня делеґатôвъ и присутныхъ.

Кождый делеґатъ мае явитись дня 12. юнія рано въ мѣсцевôй церквѣ на богослуженю и точно въ означенôмъ часѣ брати участь вô всѣмъ въ протягу нарадъ делеґатôвъ ажь до остаточного закôнченя.

Кождый, прибувшій до Pittsburg на конвенцію, зволить сейчасъ коло дипа сѣсти на стріткару, що йде на South Side и злѣсти на 7. (семой) улици, де знайде руску церкву, галю, нôчлѣгъ и решта всьо довѣдаєсь, бо о се постаравъ ся мѣсцевый комітетъ.

Ант. Бончевскій
секретарь

Важне
для тыхъ, що ѣдуть на конвенцію „Союза.“

1. Если хто зъ делеґатôвъ або урядникôвъ припадково не достав ще картки управняючои его до зниженои цѣны ѣзды, нехай сейчасъ менѣ дасть знати.

2. Картки сі будуть аґенты колѣйові вôдбирати по спроданю тікета, тому нехай нѣхто не боить ся, що прійде ему на дорозѣ доплачувати.

3. Если-бъ хто на конвенцію не ѣхавъ, або котрыхъ картокъ не потрѣбувавъ, нехай менѣ ихъ сейчасъ вôдошле, бо я за се мушу одвѣчати.

4. Кождый хто ѣде на конвенцію, нехай вже теперь розпытае добре въ аґента на дипѣ, куды ему таниис ѣхати, коли тренъ найлѣпшій ѣде и другі рѣчи, а хто мавъ бы ѣхати одною колѣею, а потôмъ куповати тікетъ на другу колѣю не въ тôмъ мѣсци звôдки выѣжджае, але въ другôмъ мѣсци, той, найлѣпше нехай попросить аґента на станціи, на котрôй вѣдае, щобъ той зателеграфувавъ до аґента станціи, на котрôй буде другій тікетъ куповати, щобъ мавъ тікетъ для него вже готовый, бо иначе може спознитись.

5. Кождый ѣдучій мусить брати тікетъ вертаный (return).

6. Не вôльно перерывати ѣзды, т. є. по дорозѣ сходити зъ трену и вступати до кумôвъ, бо тікетъ буде страченый.

Ив. Арданъ,
Box 418, Olyphant, Pa.

Уваги
передъ голов. конвенцією „Р. Н. Союза.“

Въ 17. числѣ »Свободы« появивъ ся списъ всѣхъ мѣсцевостей, зъ якихъ мають право высылати своихъ делеґатôвъ на VI. голов. конвенцію, котра вôдбудесь 12. юнія въ Pittsburg, Pa.

Число делеґатôвъ, котрі мають ѣхати на конвенцію, есть ажь 57, а то длятого такъ богато, бо каждыхъ 50 членôвъ »Союза« мають право высылати одного делеґата, отже, где есть бôльше членôвъ, то звôдтамъ высылають по 2, 3, а навѣтъ и 4 делеґатôвъ зъ однои мѣсцевости.

Я хочу тутъ подати еще оденъ проектъ пôдъ розваґу делеґатамъ, а именно, щобъ той параґрафъ змѣнити, если не хотять надармо робити такъ великихъ коштôвъ для »Союза«, бо безъ того, гадаю, можна обôйтись. Чи не можна-бъ зробити такъ, щобъ зъ кождои мѣсцевости, где есть 50 членôвъ »Союза«, высылати одного делеґата, а такъ само, хоть бы ихъ було и 200 членôвъ зъ другои мѣсцевости, то также щобъ высылали лишь одного делеґата? Бо и по що-жь властиво мае ѣхати зъ однои мѣсцевости 3, 4 делеґатôвъ, коли то саме може зробити оденъ делеґатъ?

Въ каждой мѣсцевости передъ голов. конвенцією »Союза« повинні зôйтись всѣ члены на мітинґъ и выбрати одного делеґата, чоловѣка такого, котрый справдѣ мôгъ бы выповнити свою задачу и предложити на конвенціи бажане членôвъ, котрі его выслали. Такимъ способомъ не мôгъ бы въ братствахъ рядити лишь самъ предсѣдатель и другі старші, тай выбирати того, кого они хочуть, бо се не повинно бути. Кождый членъ »Союза«, чи вôнъ належить до братства, чи нѣ — мае право голосувати и выбирати делеґатôвъ на конвенцію. А ту неразъ повысылають такихъ делеґатôвъ, що пріиповши на конвенцію, киваютъ головами и пôдносять руки, а свого слова не скаже, а часомъ навѣтъ не розумѣе о що розходить ся. И яка корысть для насъ зъ такихъ делеґатôвъ, хоть бы ихъ повысылали и 10 зъ однои мѣсцевости?

Отже я гадаю, що надъ тымъ повинні застановитись делеґаты VI. гол. конвенціи и постановити, щобъ на будуче высылано лишь одного делеґата зъ кождои мѣсцевости, а если ті делеґаты будуть розумні люде, то певно 10 заступлять за 50 кивайголовôвъ.

То все, що хотѣвъ я теперь сказати въ надѣѣ, що на конвенціи не забуде пôднести се оденъ зъ мт. кармельскихъ делеґатôвъ.

В. Фекула.

Вѣсти зъ Америки.

Перші Шевченкові вечерницѣ въ Америцѣ.

День 30. мая бувъ великимъ народнымъ святомъ для шамокіньскои рускои громады и доохрестныхъ Русинôвъ. Въ згаданôмъ дни вôдбувъ ся вечерокъ въ память 39. роковинъ смерти руско-украиньского пророка Тараса Шевченка.

Головну заслугу удачѣ тыхъ поминкôвъ, що вперше вôдбулись на вôльнôй земли Вашинґтона, належить ся братству имени Т. Шевченка въ Shamokin, Pa. та мѣсцевому священникови, що бувъ душею того народного торжества.

О год. 8½ рано зôбрались всѣ члены товариства им. Т. Шевченка въ мѣсцевôй рускôй церкви, де передъ иконостасомъ взносивъ ся на пôдвысшеню портретъ Т. Шевченка середъ цвѣтôвъ и зелени. О. Ив. Констанкевичь вôдспѣвавъ Службу Божу на интенцію товариства, а опôсля панахиду за праведну душу Тараса. Пôдчасъ Службы Божои приспѣвувавъ милозвучно шамокіньскій хоръ. По скôнченю богослуженя члены товариства окружили портретъ Тараса и фотографъ вôдобравъ усѣхъ, — вôдбитку тои памятковои групы подасть ся въ »Свободѣ«.

Вечеромъ о год. 7. вôдбувъ ся въ сали пôдъ церквою вечерокъ зъ слѣдуючою програмою:

1) Вступне слово — М. Колодѣй.

2) Верховино, Лисенка — вôдспѣвавъ хоръ.

3) Вôдчитъ про Т. Шевченка — о. Ст. Макарь.

4) Широкій лугъ — хоръ.

5) Утоплена, Шевченка — деклямувала Марія Мурдза.

6) До Руси — хоръ.

7) Тече вода, дуетъ — М. Мурдза и А. Лучковецъ.

8) Рôдна мова, деклямація — Андрей Каня.

9) Гуляли — хоръ.

10) Помарнѣла наша доля, сольо — М. К.

11) Стоитъ гора высокая, сольо — М. Мурдза.

12) На берѣжку — хоръ.

13) Ще не вмерла Украина — хоръ.

14) О. Ив. Арданъ показувавъ образки за помочію маґічнои лямпы.

15) Коза Дереза, комічна оперетка зô спѣвами.

Вечерокъ скôнчивъ ся о год. 11. въ ночи.

Коли простора саля була вже биткомъ набита гостями, пôднеслась заслона а на серединѣ сцены побачили мы гарный образъ Т. Шевченка ґустовно умаєный цвѣтами та зеленю. Першій выступивъ предсѣдатель товариства Т. Шевченка, Михайло Колодѣй и выголосивъ зъ жаромъ вступне слово, що сильно зворушило серця слухачѣвъ. Ось що сказавъ бесѣдникъ:

(Продовжене на другôй сторонѣ).

СТРАШНЫЙ ВОРОГЪ.

ДЕ-ЩО ПРО ГОРѢВКУ (ВИСКУ).

Написала М. Загôрна.

(Дальше)

III. Яку шкоду робить горѣвка нашому тѣлу?

Чого-жь се таке робить ся чоловѣкови, що якъ горѣвки чи вина, чи пива выпе, то стае пяный, то-бъ то такій, що не газда вôнъ тогдѣ нѣ своему розумови, нѣ тѣлови? Того, що вôнъ тогдѣ отрутый, бо въ горѣвцѣ, у винѣ, въ пивѣ е алкоголь, а алкоголь — отрута.

Щобъ жити на свѣтѣ, людина мусить годувати свое тѣло, то-бъ то мусить ѣсти и пити. Ѣда и вода иде въ жолудокъ; жолудокъ выпускае зъ себе на ѣду сокъ (вôнъ такъ и зве ся жолудковый сокъ), а зъ печѣнки въ жолудокъ иде жовчь. Сокъ жолудковый та жовчь перемѣшують ся зъ ѣдою и она тогдѣ стае така, що тѣло може забирати собѣ зъ неи що ему треба и тогдѣ ѣда иде зъ жолудка въ кишки. Крôзь стѣнки въ кишкахъ жилы тягнуть зъ ѣды въ кровь те, що потрѣбне тѣлови, и кровь, бѣжучи жилами по тѣлу, годуе его.

Се такъ бувае, коли людина зъѣсть чи выпе щось тѣлови годяще. Але есть такі рѣчѣ, що тѣло зъ нихъ не тôлько нѣякои поживы не мае, а навпаки, потрафивши въ тѣло, они его роблять хорымъ и навѣть завдають тѣлови смерть. Такі рѣчѣ звуть ся отрує ю. Деякі отруѣ, якъ отъ мышакъ, сулема, синій камѣнь, дурманъ, чемерицця и богато иншихъ убивають тѣло швидко, а деякі потроху. И алкоголь, се-бъ то спырть горѣлчаный нерозведеный, велика отруя, вôнъ убивае тѣло дуже швидко. Бували, наприкладъ, такі выпадки, що якъ везено бочѣлки зъ спыртомъ, то люде, охочі до горѣвки, робили таке: збивали трошки обручь на бочѣлцѣ, пôдъ обручемъ проштрикували дѣрочку шиломъ чи швайкою и въ ту дѣрочку тягли соломинкою зъ бочѣлки спырть. Деякі туть вже падали и вмирали, а деякі занедужували. Такъ само бувае и вôдъ розведеного алкоголю, вôдъ горѣвки. Тôлько вже еи далеко бôльше, нѣжь спырту, треба выпити, щобъ вôдъ разу вмерти. И люде не дуже часто отрувають ся горѣвкою вôдъ разу на смерть, а здебôльшого напе ся и вытверезить ся, тогдѣ знову напе ся и такъ не вôдъ разу на смерть, а потроху собѣ ортрує ся.

Алкоголь отрувае тѣло, мозоґъ та нервы; тымъ пяный, то бъ то отрутый алкоголемъ, стае немовь божевôльный, не тямить, що робить и руки та ноги погано его слухають, стають якъ не свои. Спершу се бувае тôлько тогдѣ, якъ чоловѣкъ пяный; але въ тыхъ, що довго піячать уже и въ тверезыхъ голова завсѣгды запаморочена, а руки та ноги трясуть ся.

Думають, що якъ пити горѣвку потроху та ще передъ ѣдою, то се не тôлько не шкодливо, а дуже гарно на здоровя. Навѣть у кого животъ болить, то вмысне пють калганôвку, перчиковку та ще всяку настоину, щобъ полѣпшалс ся вôдъ хоробы. Але се можно робити тôлько тогдѣ, якъ звелить лѣкарь, а то можно не помочи, а нашкодити. Помыляють ся ті, хто думае, що не шкодливо, а навѣть корыстно пити горѣвку потроху. И я заразъ вамъ скажу черезъ вѣщо се.

Все, що мы ѣмо та пемо, робить у нашôмъ тѣлѣ щось добре або щось лихе. Отъ, скажемо, добра свѣжа ѣда переробляе ся на кровь и годуе тѣло, а несвѣжа ѣда та нечиста вода шкодить тѣлови, бо зъ неи занедужаешь. Подивимо ся, що робить у тѣлѣ алкоголь и яка зъ него тѣлови корысть.

Вчені люде, роблючи всякі пробы, довѣдали ся, що поживы тѣлови зъ алкоголю нема нѣякои, бо вôнъ не переробляе ся на кровь. Вôнъ тôлько ходить зъ кровю по жилахъ и якъ его богато выпито, то отруює тѣло швидко, а якъ трохи, то отруює потроху.

Якъ наллятп дуже моцного спырту на руку, то спершу на тому мѣсци стане ажь наче холодно; се того, що спырть дуже швидко высыхае; потôмъ рука стане червона и трохи горить. Се такъ бувае, якъ наллятп спырту на цѣлу шкуру; а якъ наллеть на рану, то все одно що приску горячого приложишь, такъ пече й болить. Коли мазнути спыртомъ у ротѣ чи въ носѣ, то й тамъ дуже пече, бо тамъ шкôрочка тоненька. Така саме тоненька або ще й тонша шкôрочка у горлѣ, въ горлянцѣ, въ жолудку та въ кишкахъ. Ото-жь якъ выпити моцного спырту, то вôнъ тую шкôрочку попече и она болѣти-ме, бо зробить ся запалене. Розведеный алкоголь, горѣвка великого запаленя не робить, але-жь она потроху робить шкоду нашому тѣлу. Заразъ у горлѣ та въ жолудку горѣвки трохи попече тую тонесеньку шкôрочку, она почервонѣе и набрякне. Правда, якъ що не пити бôльше, то за якійсь часъ шкôрочка стане знову така, якъ и була, але якъ що пити и дальше, то шкôрочка все дужше припѣкае ся и врештѣ вже стае завсѣгды червона и набрякла. Тогдѣ вже сокъ жолудковый, що выходить зъ неи въ ѣду, стае не такій якъ треба, ѣда не може такъ швидко якъ треба переробляти и довго зôстае въ жолудку. Черезъ се робить ся одрижка и болить животъ, а тѣло, не маючи собѣ вчасно поживы, знесилюе ся, кволѣшае. Та й та ѣда, що врештѣ пôде зъ жолудка въ кишки, вже не буде тѣлу така корыстна, бо выбувши довго въ жолудку, она стае несвѣжа, а все несвѣже тѣлу дуже шкодить.

Що довше чоловѣкъ пе горѣвку, то дужче псуе ся въ него жолудокъ. Такъ само псуе горѣвка й кишки; они стають хорі и не можуть такъ якъ треба выпускати въ кровь сокъ изъ ѣды. А якъ жолудокъ та кишки псують ся, ѣда не може якъ треба переробляти ся и погано годуе тѣло, то оно кволѣшае, силы въ нѣмъ меншае, а чоловѣкъ починае нездужати: голова, животъ, спина болить, нудьга нападае. И врештѣ кволе знесилене тѣло обсѣдають хоробы часомъ дуже тяжкі.

У питущихъ людей часто болить зъ правого боку пôдъ ребрами. То печѣнка болитъ, бо ѣй горѣвка дуже шкодить. Печѣнка вôдъ горѣвки бôльшае, бере ся смальцемъ и погано выпускае зъ себе жовчь у жолудокъ. А ѣда безъ жовчи, такъ якъ и безъ жолудкового соку, не може якъ треба переробляти ся. Зъ самого того, що жолудкови не стае жовчи, можна вмерти.

Серце вôдъ горѣвки бере ся смальцемъ и не може якъ треба розганяти кровь по жилахъ. Зъ

„SVOBODA“
(LIBERTY.)
Weekly Paper.

The only little Russian political Newspaper published in this Country; circulating in all parts of the United States and Canada, wherever the Russian language is spoken and is the best advertising medium.

Published every Thursday at Mt. CARMEL, PA. by the „SVOBODA“ Publishing Co.

All comunications should be addressed to:
„Svoboda“
Mt. CARMEL, PA.
P. O. Box 13.

Предплата рôчна $2.00
До старого краю 3.00

Всѣ дописи и грошѣ просимъ высылати пôдъ адресу:
То „SVOBODA“
P. O. Box 13. — Mt. CARMEL, PA.

НАША ГАЗЕТА ВЫХОДИТЬ ЩО ТЫЖДНЯ ВЪ ЧЕТВЕРЪ.

Entered the post office at Mt. Carmel, Pa. as second class mail matter.

(Продовжене зô стороны першои).

Высокоповажанй гостѣ!

Велика честь припала менѣ днесь въ участи, привитати Впв. гостей, ту зôбраныхъ, щобъ святкувати свято нашого народного вѣщупа, нашого незабутого батька, кобзара, Тараса Шевченка. Перший разъ, на тôй вôльнôй земли Вашінґтона, святкує Русь-Украина свято того, котрый до волѣ зôтхавъ, за волю спѣвавъ такъ чудовыми пѣснями, що и камѣнне серце змягчити бы могли. Днесь святкуемо память того, котрый не оружіемъ, не силою, але живымъ, невмираючимъ словомъ, боровъ ся за права свого закрѣпощеного злиднями и брутальною силою битого руско-украиньского народу. И пытаю ся васъ Впв. гостѣ, чи память о такôмъ чоловѣцѣ може загинути мѣжь своими братами? Нѣ! Нѣколи! Пôдлый бо е той народъ, котрый о своихъ борцяхъ за волю забувае. Народъ такій показуе, що вôнъ не е людиною, но простою, бездушною, гнилою колодою. Впв. гостѣ! Для такихъ людей якъ нашъ батько Тарасъ, не выстарчають краснй марморовй памятники, для него памятникомъ повинно бути кожде руске серце, въ котрôмъ имя его золотыми буквами записане повинно бути доки Русь-Украина жіе.

Тому-жь то и наша шамокіньска руска громада обходить днесь свято Тараса. Нехай Богъ благословить такъ почате дѣло и нехай не лишь ту въ Шамокінъ буде обходжене кождого року тое свято, але и по цѣлôй просторôй Америцѣ, де лишь руски оселѣ знаходять ся, святкують той великій празникъ Т. Шевченка. А сповнять ся слова вѣщуна Тараса, що »станемо одною великою родиною«, а слава наша не поляже

„Не поляже, а роскаже,
„Що дѣялось въ свѣтѣ,
„Чія правда, чія кривда
„И чіи мы дѣти!...

Промову бесѣдника нагороджено рѣсными оплесками.

Зъ вôдчиву о. Стефана Макара довѣдались присутнй де-що про тй сумнй часы для руско-украиньского народу, въ якôмъ народивъ ся нашъ великій поетъ Тарасъ Шевченко, опôсля розказавъ его жите, за що вôнъ боровъ ся, за що терпѣвъ переслѣдуваня та неволю. Свои высновки попиравъ урывками стихôвъ Тараса, зъ котрыхъ кождый мôгъ наглядно пересвѣдчити ся, якъ Тарасъ любивъ свой народъ а ненавидѣвъ его ворогôвъ, якъ бажавъ вôнъ волѣ для цѣлои Руси-Украины.

Хоры пôдъ диригентурою М. Бачиньского выпали удачно якъ звычайно, а деклямація А. Канѣ выголошена була гарно зô зрозумѣнемъ рѣчѣ. Пôдчасъ спѣву соля, дуету та гарнои »Козы Дерезы« акомпаніювала на фортепіянѣ п. Галя Констанкевичь, що немало приложила своихъ рукъ до звеличаня свята.

Немало заинтересованя выкликували свѣтлянй образы показуванй о. Ив. Арданомъ за помочію маґічнои лямпы. Бачили мы козакôвъ, славныхъ нашихъ патріотôвъ, а опôсля цѣлу исторію житя »Луця Заливайка«. При кождôмъ образку пояснювано его значѣне. Подôбный выклядъ зъ демонстраціями приносить для людей немалый хосенъ. Пôсля вечерка вôдбувъ ся въ сали рускои народнои торговлѣ комерсъ, що перетягнувъ ся до 2-ои год. На вечерку бачили мы двохъ редакторôвъ польскихъ газетъ „Siła i Postęp“ и „Górnika.“

Бувъ се перший вечерокъ, устроеный въ память нашого поета и вôнъ удавъ ся вповнѣ. Кождый, що бувъ присутнымъ на тôмъ народнôмъ святѣ бувъ одушевленый, а зъ розмовъ мѣжь людьми можь переконати ся, що они порозумѣли вже, чого бажавъ Т. Шевченко та якъ поступати дальше, щобъ завѣщане поета увôйшло въ жите.

На закôнчене мусимо згадати те, що польскй и словацкй газеты згадали про той вечерокъ, не зробивъ лишь того »А. Р. Вѣстникъ«, хочь запрошене выслано. Мы не чудуемось богато той газетѣ, бо-жь се тактика »твердякôвъ« въ Галичинѣ, а »А. Р. Вѣстникъ« належить тежь до тыхъ саламаховичôвъ, що нехтують руско-украиньску мову, въ дома говорять по всѣлякому лишь не по своему а пишуть по руски такою чударною мѣшаниною, що и самй не въ силѣ того розôбрати.

Вечерокъ въ Мт. Carmel, Pa.

Послѣдными часами можна було зауважати богато оголошень аматорскихъ, театральныхъ представлень (вечеркôвъ). И такъ були вечерки въ Олифантѣ, Мейфільдъ, Шамокінъ, Пассейкъ, Ню Йоркъ, Йонкерсъ и въ Мт. Кармель, Па.

За сей послѣдный я хочу де-що бôльше поговорити. Отже-жь въ недѣлю 3. юнія точно о годинѣ 7-ôй розпочавсь перший вечерокъ зъ выставленемъ драматичнои штуки »Американьскій шляхтичь«. Въ антрактахъ вôдспѣвавъ дуже красно шамокіньскій рускій хоръ слѣдуючй пѣсни: По морю, До Руси, Гуляли, Пôдъ берѣжкомъ, Тамъ де Татранъ.

Представлене выпало знаменито. Особы, що выступали въ штуцѣ »Америк. шляхтичь« суть слѣдуючй:

Иванъ Розвага	Т. Куземчакъ
Євка, его жѣнка	Марія Гукъ
Маруся, ихъ донька	М. Маринякъ
Михайло Чорный	Г. Трохановскій
Анна, его жѣнка	В. Фекула
Джорджь Шибайголова	Д. Мурдза
Грицъ	Й. Хрущь
Петро	Т. Мадзелянъ
Данько	Ст. Шиманьскій
Василь	Ив. Ференчакъ
Зузі	Ева Фекула
Детективъ	Ф. Врона

Зъ тыхъ найлучше вôдограли Михайло, Джорджь и Анна; не менше заслугують на похвалу Евка и Маруся, а также и Иванъ, Грицъ, Петро, Данько, Василь, Зузі и детективъ не повстыдались артистичнымъ талантомъ.

На представлене зôбралось людей повысше 400 и такъ саля була переповнена, що богато людей вернуло ся домôвъ задля браку мѣсця. Признане належить ся о. Ст. Макарови и его парафіянамъ, котрй такъ щиро трудились и трудять ся, щобы выкорѣнити балѣ и всякй другй забавы, на котрыхъ піятика и битки головну ролю грають, а ихъ мѣсце заступити красными вечерками и поучаючими представленями. Подяка належить ся о. Констанкевичови, що не пожалували труду и прійшли зъ своимъ хоромъ, щобы спѣвами украсити сей перший вечерокъ въ Мт. Кармель.

Члены драматичного товариства зô своеи стороны дякують также Полякамъ зъ Россіи, котрй не тôлько, що вôдступили имъ галю на часъ представленя (за дармо), але помагали якъ найлучше могли, щобы лишь красно прибрати и приготовити галю на се свято.

То, що вечерки и представленя театральнй вôдбувають ся теперь въ американьскихъ рускихъ кольоніяхъ частѣйше, якъ кôлька лѣтъ тому назадъ, есть очевиднымъ доказомъ, що Русины въ Америцѣ вже помаленьки, але певнымъ крокомъ поступають на передъ, якъ и другй просвѣченй націи. Дасть Богъ, що нашй люде и надальше не будуть спати, але будуть працювати, якъ до теперь, а конець дѣло похвалить.

Y.

Допись зъ Олифантъ, Па.

Другій зъ ряду вечерокъ устроеный заходомъ нашого драмат. товариства, вôдбувъ ся въ недѣлю дня 27. мая, зъ слѣдуючою проґрамою:

1 Любѣмъ ся — декля́м. Петро Мацѣйовскій.

2. Исторія моеи сѣчкарнѣ, Ив. Франка, монольоґъ, Никола Арданъ.

3. Якъ бы була я зазуля и Охъ та не люби двохъ — вôдспѣвавъ мѣсцевый хоръ, дир. Ив. Борухъ.

4. Деклямаціи:

Птахъ, щупакъ и ракъ	О. Живанъ
Лисъ и ворона	М. Цюцюра
Вôлъ и жаба	М. Голодъ
Луць Заливайко	Гр. Бубнякъ

илюстрованй образками, при помочи маґічнои лямпы.

5. Короткій оглядъ рускои исторіи также илюстрованый свѣтляными образками, о. Ив. Арданъ.

6. Циганьскій похоронъ — деклям. В. Павлишакъ.

7. Приказки, короткй діяльоґи, М. Голодъ и М. Гавранъ.

8. Розмова Василя зъ горѣвкою — діяльоґъ, М. Кисѣльовскій и М. Павлишакъ

9. Спочинокъ по праци — декл. П. Вôльха.

10. До Руси — спѣвавъ хоръ мужескій. Въ антрактахъ приґрававъ фоноґрафъ.

Людей зôбралось до 150. Деклямаціи, монольоґъ и діяльоґи, навѣть сй короткй, при котрыхъ характеры осôбъ змѣняють ся дуже скоро, та що були вôдогранй, малыми хлопцями, подобались загально.

Вечерокъ выпавъ добре. Найкрасше однакъ вывязались зъ свои задачѣ Микола Кисѣльовскій М. Павлишакъ и Грицъ Бубнякъ, а то завдяки ихъ охотѣ и вытревалôй праци.

Гость.

Вѣсти зъ Украины.

Зъ Харкова.

День першого мая ст. ст. вдавъ ся у нас дуже бучнымъ. Всѣ фабрики и заводы спинили ся. Зъ Харковѣ и по недалекому навкольѣ йного бôльше 30 тысячъ фабричныхъ робôтниковъ страйкувало. Тымъ способомъ робôтники бажали досягнути вôсѣмъ годинной працѣ замѣсть сьогочасной 12 годинной. Страйкъ вышовъ тихій, безъ забуренъ зô стороны робôтниковъ. Піяцтва зовсѣмъ не було. Збирали ся тôлько великими купками и не хотѣли розходити ся, черезъ що бито ихъ нагайками мешкаючого ту полку оренбурскихъ козакôвъ (киргизка орда). Що 6. мая не все втихомирило ся.

Кажуть, що бôльше 80 фабрикъ и заводôвъ оттакъ однôстайне протестували, однакъ зъ того страйку не буде полекшѣ для робôтниковъ, бо за фабрикантами стоить правительство россійске враз зъ нагайками жовнѣрôвъ. Ось яке роспорядженье оголосивъ харковскій губернаторъ Тобізенъ:

1) Заборонює ся всякі сходины и зборы, на улицяхъ, площахъ и въ садахъ, рôвно-жь и въ другихъ публичныхъ и приватныхъ мѣсцяхъ и хатахъ безъ окремого на те дозволу.

2) Зборы, скликанй нарочно або случайно належить сейчасъ перестати, а участники мусять розôйтись сейчасъ на перший приказъ поліційной власти.

3) Особы, що нарушили бы той указъ, будуть покаранй адміністраційнымъ порядкомъ карою 500 рублѣвъ або 3 мѣсячнымъ арештомъ.

4) Такимъ самымъ карамъ пôдпадають и тй, що пôдбурюють або організують страйки.

Ось яка охорона робучого люду въ Россіи.

НОВИНКИ.

— Памятайте на „Руско-Народный Дôмъ Еміґраційный въ Америцѣ“ и высылайте жертвы до касіера пôдъ адресою: Mr. John Parylak, 1337 Ave. A., New York City, а заразомъ увѣдомѣти о тôмъ секретаря пôдъ адресою: Mr. K. Kirczov, 102 Morris Str., Jersey City, N. J.

Комітетъ.

Устава противъ галасови.

Мѣйска рада въ Чікаго занималась справою галасу и крику по улицяхъ мѣста. Всѣ бесѣдники годились у тôмъ, що гармидеръ, галасъ и верескôтъ перекупнѣвъ на улицяхъ суть до того степени страшнй, що каждый спокойный мешканецъ тратить въ кôнци терпеливôсть и протестує противъ надужитя »американьскои свободы«. Правда, що каждый мае ту право говорити голосно, але зъ другои стороны мусять наступити якись обмеженя. Увѣмъ собѣ примѣромъ, що передъ каждымъ склепомъ стоить собѣ оденъ такій папокъ и верещить, що у него найлучшй черевики, а два кроки вôдъ него другій поручаесь паповнôй публицѣ зô своими цукорками и такъ дальше, по улици переѣжджае десять возôвъ зъ дзвôнками и дзвонять на розличнй тоны, перекупнй овочѣвъ выговкують по пôдъ небеса, трамвеевй возы дзвонять, а въ додатку жене потягъ, машина свище и дзвôнъ дзвонить, якъ бы горѣла половина мѣста. Пересѣчный смертельникъ не въ силѣ знести того всего. При кôнци дискусіи прияли таку ухвалу: »Заказує ся пôдъ карою 10 до 25 доляровъ уживаня всякихъ дзвôнковъ, пищалокъ або якихъ иншихъ галасливыхъ приборôвъ зô стороны перекупнѣвъ и публичныхъ купцѣвъ при продаваню ихъ товарôвъ.« Сесю ухвалу мае выконати поліція.

Революція въ Хинахъ.

Въ Хинахъ истнує досыть сильна партія »боксерôвъ«, що есть дуже ворожа всѣмъ чужинцямъ. Зъ ними симпатизує навѣть само правительство. Та партія пôдняла теперь революцію противъ чужинцѣвъ, а рядъ хиньскій не може зарадити лиху, то-жь здаесь европейскй державы вмѣшають ся въ ту справу и заведуть ладъ хочь бы и противъ воли хиньского правительства.

На фондъ шкôльный.

Зôбрано въ Ansonia, Conn. **$15.20** черезъ розпродажь 4 книжочокъ, зъ котрыхъ 2 розпродавъ Д. Ванько, а 2 иншй люды. Всего зôбрано на той фондъ **$142.61.**

Ант. Бончевскій, касіръ.

сього роблять ся въ тѣлѣ всякй хоробы. Врештѣ серце робить ся зовсѣмъ нѣкчемне, не здужае робити и стае. А якъ спинило ся серце, то спинило ся й жите.

Якъ у людины хора печѣнка та серце, то зъ сего стають ся всякй страшнй хоробы, напр. водяна або паралѣчь.

Не можна жити й тогдѣ, якъ нема чимъ дыхати. Мы дыхаемо легкими. Горѣвка потроху псуе тѣло, оно знесилюе ся и на него часто нападае хороба сухоты, то бъ то людина кашляе, легки потроху розпадають ся, стае нѣ чимъ дыхати и приходить смерть.

Сухоты роблять ся и въ горлѣ. А коли и не зроблять, то все-жь голосъ стае хрипкій, бо горѣвка псуе голосники. Певно нѣхто не чувъ, щобъ у питущои людины бувъ гарный чистый голосъ.

Навѣть жиламъ вôдъ горѣвки щось таке робить ся, що кровь не може по нихъ якъ треба бѣгти, а застоюе ся черезъ те у пяниць нôсъ бувае синый, по обличу пôдуть чиряки та червонй плямы. Навѣть шкôра у пяниць терпне.

Може хто скаже, що деякй люде и горѣвки не пють, а нездужають тяжко и на серце, и на жолудокъ и на легки. Се правда. Але-жь по шпиталяхъ, де лежать хорй, ихъ розпытувано и тогдѣ записувано, якій хорый пивъ горѣвку, а якій нѣ, и выходить, що далеко больша частина тыхъ людей, що тяжко нездужають, або сами пили горѣвку або ихъ батьки пили и, бувши самй хорй зъ горѣвки, породили кволыхъ дѣтей. Кождый може застудити ся и тяжко занедужати; але-жь не застудивши ся або не пôдôрвавши ся на важкôй роботѣ, чи важко пôднявши, людина живе собѣ здорова, абы добру ѣду ѣла та жила въ сухôй просторôй хатѣ. А въ питущого завсѣгды щось потроху болить, поки таки звалить изъ нôгъ, якъ що ранѣйше не вмре вôнъ наглою смертю.

Пытущому и застудити ся лекше, бо въ него тѣло зъ горѣвки знесилене. Иногдѣ непитушому застуда легенько минесь, а питущому завсѣгды важче.

А суть и такй хоробы, що нападають тôлько на тыхъ, хто горѣвку пе. Отъ, скажемо, кôстки въ пяниць стають мовь трухлявй и лекше ламають ся, нѣжь у непитущихъ. Горѣвка не дае спати спокôйно; питущому часто погано спить ся — снить ся страшне, вôнъ кричить у снѣ, страхае ся, схоплюе ся; ему здае ся, що хтось его давить, навѣть кажуть, що то »домовикъ давить«, хочь нѣякого домовика на свѣтѣ нема, а то за него править горѣзка.

Я вже казала, що горѣвка отруюе мозоґъ. Зъ сього въ пяниць робить ся особлива піяцка хороба — бѣла горячка зве ся. Хорому вчувае ся и ввижае ся всяка погань: здае ся, що павуки, жабы, ящѣрки и всякій гадъ лѣзе на него. Хорый кричить, вôдбивае ся, ховае ся вôдъ нихъ, зрывае зъ себе одежу, бо вже ему здае ся, що на неи поналазило всячины. Ввижають ся чорты, що наче передъ нимъ стрибають, высолоплюють языки, дражнять его. Бѣдолашный не знае, де вôдъ того всього подѣти ся, бѣжить свѣтъ за очи и бувае, що опинить ся десь у провалѣ або въ рѣчцѣ, а то зарѣже ся, або кого иншого зарѣже. Ся хороба тôлько въ пяниць бувае, бо походить зъ того, що алкоголь отруюе мозоґъ.

Бѣла горячка мучить хорого кôлька дней, а то и тыжднѣвъ. Зъ неи не всѣ вмирають — деякй выдужують. Але такого хорого не можна держати дома, а треба вôдвезти до шпиталя, бо дома хорый може великого лиха наробити собѣ и людямъ. А въ шпиталю его добре доглядають и тамъ вôнъ швидче выздоровѣе.

А скôлькохъ людей мара або вѣдьма водила! И нѣкому не було сього по тверезу, а все якъ ишовъ изъ шинку або зъ хрестинъ, або зъ беседы. Я знаю дуже добре, що сельскй люде страхъ якъ вѣрять, що суть вѣдьмы, що мара водить и смѣють ся зъ того, хто каже, що сього нема. А я вамъ скажу, люде добрй, такъ: не вѣрте тому нѣчому про вѣдьмы та про мару: нѣчого того нема. То хорому, отруеному мозґови ввижае ся всяка нѣсенѣтниця. Киньте пити горѣвку, читайте розумнй книжки, вчѣть ся, освѣчуйте ся и вы тогдѣ сами побачите, що я кажу правду. А коли теперь не вѣрите ще менѣ про вѣдьмы та про мару, та про домовикôвъ, то се черезъ те, що науки вы не знаете, а вѣрите тому, що вамъ дѣды и прадѣды, такй-жь-темнй, якъ и вы, казали, а вы, не знаючи правды, тому вѣрили. А якъ дознаете про тую правду, що наука каже, то зробитесь освѣченй и тогдѣ побачите, що правду кажу.

Я згадувала тутъ чимало такихъ хоробъ, що стають ся вôдъ горѣвки. Згадаю ще про одну дуже страшну и тяжку, а именно про божевôльство. Алкоголь потроху отруюе мозоґъ и врештѣ вôнъ стае зовсѣмъ хорый и тогдѣ людина божеволѣе. А божевôльство — се велике нещасте и самому хорому и его родинѣ. Ему мука, а на него дивити ся може ще гôрша мука. Кождый мабуть скаже, що лучша вже смерть, нѣжь божевôльство. Правда, не всѣ божевôльнй занедужали зъ алкоголю; суть такй, що се нещасте впало на нихъ и не черезъ піяцтво; але дуже, дуже богато такихъ, що занедужали тôлько черезъ алкогольну отруту. Довгій часъ записувано, кôлько въ якôмъ краю вживають люде алкоголю и кôлько тамъ божевôльныхъ. И выходить, що де вживають бôльше алкоголю, тамъ и божевôльныхъ бôльше. Отъ, скажемо, въ Шотляндіи пють богато и тамъ на 563 здоровыхъ людей припадае оденъ божевôльный; а въ Ишпаніи пють мало и тамъ оденъ божевôльный припадае на 7181 здоровыхъ людей. Вже се одно доводить, що люде божеволѣють черезъ алкоголь.

Зъ того, що було тутъ сказано, выходить, що нема въ людскôмъ тѣлѣ нѣчого такого, чого бы не перемогла алкогольна отруя. Она убивае, руйнуе все, починаючи зъ мозґу и кôнчучи шкôрою на тѣлѣ. И се такъ бувае не лишь самымъ пяницямъ. Нѣ, алкоголь нѣкого не милуе. Нѣ одна чарка горѣвки тѣлови не мине ся: она свое дѣло зробить. Тôлько великому пяници алкоголь псуе скоро здоровле, вôдбирае розумъ, сумлѣне и соромъ; а тому, хто пе по трохи, вôнъ и здоровле руйнуе по трохи. Еге, по трохи, але певнымъ шляхомъ веде до труны.

Не тôлько въ пяницѣ, а и въ того, хто по трохи пе и жолудокъ и серце и печѣнка и киши и мозокъ не бувають такй, якъ мають бути: алкоголь ихъ одмѣняе и они стають хорй. И лѣкарь, обглянувши хорого, заразъ може вгадати, що той чоловѣкъ уживае алкоголь, хочь бы нѣколи его передъ тымъ не бачивъ и нѣчого про него не чувъ.

(Дальше буде.)

Страйкъ въ St. Louis, Mo.

Минуло вже чотыри тыжднѣ, коли 3325 робôтникôвъ на уличныхъ желѣзницяхъ въ Ст. Люисъ покинуло працю, а до полагодженя страйку есть еще далеко. Компанія не хоче згодитись на жаданя страйкерôвъ, щобы вôддалити зъ роботы »скабôвъ«, котрî вѣрно выслугують ся компаніи и стрѣляють такихъ самыхъ якъ и они робôтникôвъ. Замѣсть 800 каръ денно, курсуе лишь до 200, що ихъ боронить поліція и »скабы«. Коли така кара появить ся, страйкеры обкидують еи камѣнями, перетинають також дроты, а женщины и дѣти розпалюють на торахъ огонь або кладуть навѣть динамітъ. Зъ того велике розъяренє мѣжь одною и другою стороною зъ чого приходить до стрѣлянины. До теперь забито зъ обохъ сторонъ 3, а 25 особъ покалѣченыхъ. Якъ сей страйкъ скôнчить ся, не знати, та то певно, що если компанія не уступить страйкерамъ, прійде до ще бôльшихъ розрухôвъ, бо жь страйкеры зачинають вже голодувати, а зъ такимъ паномъ якъ голодъ, жартôвъ нема.

Австрійска рада державна.

Австрійска рада державна знову зôйшлась у Вѣдни, щобъ радити надъ добромъ австрійскои державы, але наврядъ, чи вдасть ся президентови міністрôвъ Керберови пхнути рôжнороднî партіи до хосенной працѣ. Головною причиною безплôдности и застою въ вѣденьскôмъ парляментѣ суть Чехи, що докониче домагають ся для ческого королѣвства урядовои мовы ческои. Нѣмцѣ не хотять на те пристати и тому ческî послы робять обструкцію, т. е. своими довгими бесѣдами, вôдчитуванемъ петицій та поименнымъ голосованемъ надъ кождою хочь бы и маловажною точкою спиняють нараду. Черезъ те они не можуть поступати впередъ. Президентъ міністрôвъ мабуть розвяже цѣлу раду и розпишуть новî выборы або вôнъ буде правити державою безъ рады, однакъ Чехи все таки на своимъ поставять и будуть домагати ся своихъ правъ. Такî самî жаданя ставляють и Русины, щобъ и руска мова знайшла въ Галичинѣ приналежне єй право.

Зъ боєвища.

Въ Льондонѣ уважають войну въ полудневôй Африцѣ вже на укôнченю. Англійскî вôйска въ значно переважаючôй силѣ выпирають Бурôвъ зъ усѣхъ мѣсць, котрî навѣть не боронять ся а уступають. Йоганесбургъ заняте вже Англійцями, а зъ Преторіи утѣкъ президентъ Крігеръ. Если Буры схотять вести дальше войну, то хиба подѣлять ся на малî вôддѣлы и въ той способъ непокоити будуть англійску армію. Фактомъ вже есть, що обѣ бурскî републики Трансваль и вôльный станъ Оранія стали вже власностю Англіи.

Англія — ширить культуру!

Якъ Англія ширить культуру, выказуе слѣдуюча статистика: Вôдъ коли панує королева Викторія, умерло въ Ирляндіи 1,225.000 людей зъ голоду, прогнано зъ краю 4,186.000 особъ, а 3,668.000 особамъ суды забрали майно. Въ Индіяхъ гине зъ голоду народъ безъ числа. Англія ширить голодъ и недолю!

До теперь належать слѣдуючî братства до тов. „Р. Н. Д. Е. въ Америцѣ":

Бр. св. Петра и Пав.	въ	Джерзи Сити, Н. Д.
„ „ Ольги	„	„ „
„ „ Володимира	„	Ансоніи, Конн.
„ „ Пет. и Павла	„	„
„ „ Ольги	„	Бруклинъ, Н. Й.
„ „ Михаила	„	„
„ им. И. Наумовича	„	Ню Йорку
„ „ Ольги	„	„ „
„ „ И. Крестит.	„	Буфальо, Н. Й.
„ „ И. Крестит.	„	Trauger-Calu't, Pa.
„ „ Петра и Пав.	„	„
„ Покр. Пр. Бог.	„	„
„ Благ. Пр. Богор.	„	Belle Vernon, Pa.
„ Трохъ Святит.	„	Whitney, Pa.
„ „ Димитрія	„	Мт. Кармель, Па.
„ „ Ар. Михаила	„	Юнкерсъ, Н. Й.
„ „ Ар. Михаила	„	Шамокінъ, Па.
„ „ Кир и Мет.	„	„
„ „ Ар. Михаила	„	Eleanor, Pa.
„ „ Ольги	„	Bloomfield, N. J.
„ „ Петра и Пав.	„	Скрентонъ, Па.
„ Благовѣщ. Пр. Б.	„	Трой, Н. Й.

За комітетъ товар. »Р. Н. Д. Е. въ Америцѣ«:

О. П. Подгорецкій, председатель. **К. Кирчôвъ** секретарь.

— **Страшну** кару, выдумано въ середной Африцѣ на злодѣѣвъ. Засудженого закопують по шію до землѣ, а около него привязують на шнуркахъ шѣсть зголоднѣлыхъ щурôвъ. Щурѣ кидають ся на голову и вôдгрызають тѣло кусень за кусникомъ. Нещасный боронить ся въ той способъ, що старае ся зловити устами щура и перегрызти шнуръ, або душить ихъ бородою. Коли всѣхъ шѣсть щурôвъ убе — одержуе свободу.

Подяка.

Дня 30. мая с. р. наша громада церковна обходила велике торжество. Множество народа, котрый уважавъ насъ за ледви живучихъ, завитавши до нашои церкви, зрозумѣвъ, що и мала громадка може часами взнести ся своимъ духомъ по-за межѣ звычайного, буденного житя и чутись свобôдною и певною своеи будучности. До сего почутя нашои громады вѣхто такъ не причинивъ ся, якъ Вновъ гостѣ, котрî не жалуючи нѣ трудôвъ своихъ, нѣ коштôвъ подорожи, зволили на наше свято прибути и своимъ прибутемъ красу торжества незвычайно пôднести. Вôдъ насъ тому належить ся имъ сердечна подяка. Найперше Всч. отцямъ духовнымъ: Впр. о. Т. Обушкевичу за те, що зволивъ церковь посвятити и св. Литургію вôдслужити, Всч. оо. Д. Поливцѣ и. А. Бончевскому за ихъ гарнî и порушуючî проповѣди, Всч. оо. Н. Дмитрову и Н. Пôдгорецкому за ихъ ласкаве послужене при хвалѣ Божôй. Вôдтакъ чуемось обовязанî подяковати добре зложеному и порядно вывченому хорови мейфільдскому, особливо-жь его дирігентови п. Ґелѣ, котрый пôдъ своею умѣлою диригентурою красу нашои церковнои пѣснѣ показавъ въ яснôмъ свѣтлѣ. Наконець дякуемо осьтымъ робôтничимъ братствамъ: бр. св. Петра и Павла зъ Джерзи Сити, Н. Дж., бр. св. О. Николая зъ Йонкерсъ, Н. Й., бр. св. Яна Непомука зъ Йонкерсъ, Н. Й., бр. св. Ив. Хрестителя зъ Йонкерсъ, Н. Й., якъ такожь сестричному бр. св. Ольги зъ Джерзи Сити, Н. Дж. зъ еи усѣми філіями. Приймѣть отже нашу подяку, Всч. Отцѣ, братя и сестры, и знайте, що за вашу помôчь и появу наша громада вамъ завсѣгды позостане вдячною.

За руску громаду въ Йонкерсъ, Н. Й.
о. Павло Тимкевичъ
свящеи. церкви св. Арх. Михаила.

Читайте „Свободу!"

СМѢШНЕ.

ПЕ ВСЮ ЗОЛОТО, ЩО БЛИЩИТЬ СЯ.

»Слухай, пріятелю, ты маешь таку принадну жѣночку, що коли дивлю ся на ню, то все шепчу собѣ въ дусѣ: И не введи насъ во искушеніе!«

— Е, дурный, кобы ты бувъ на моимъ мѣсци, то ты бы моливъ ся голосно: »Но избави насъ отъ лукаваго!«

ЧУДЕСНЕ СПАСЕНЄ.

»Но, але жь се справдѣшне чудо, якъ я выратувавъ ся вôдъ смерти!« — сказавъ оденъ мѣщанинъ до свого знакомого. »Прошу васъ, зъ вôсьмохъ моихъ товаришѣвъ, котрî ѣхали тою самою желѣзницею, всѣ згинули, кромѣ мене одного.

— А якимъ же способомъ вы спасли свое житє? — спытавъ цѣкаво знакомый.

— Ано, я спôзнивъ ся до поѣзду и лишивъ ся дома — зôтхаючи легко вôдповѣвъ мѣщанинъ.

ЦИГАНЫ (зъ устъ народа).

Мале циганятко: — Тату, якъ бы мы мали кобылу а та кобыла лоша, то вы сѣли бы на кобылу а я на лоша и...

Старый циганъ (перебиває зъ крикомъ): — Не сѣдай, не сѣдай, бо заломишь!... и потягнувъ циганчука хворостиною.

— Федю! а вже твому татуньови лекше?

— А-я! лекше. Перше плювали на землю, а теперь на бороду!

Иванъ: — А, на що вы, Николо, продали свою хату?

Никола: — На тое — якъ якійсь казавъ — абы мене неся мама при податку не называла »халупникомъ«!

ЦИГАНЪ НА ГОСТИНѢ.

Одного разу запросивъ мужикъ цигана на гостину. Посѣдали всѣ за столъ, а ґаздыня приносить велику миску кисилицѣ.

Циганъ будучи голоднымъ, якъ дохопивъ ся тои кисилицѣ, то такъ хапчиво ѣвъ, що ажъ за ухами въ него трѣщало. Коли попоѣвъ добре, облизавъ ложку, тай хоче вставати вôдъ стола, думаючи, що вже по гостинѣ. Ажъ ту зыркъ, дивить ся, а ґаздыня выносить двѣ миски: — одну зъ пирогами а другу зô сметаною. Циганъ пошкробавъ ся въ голову, ту слинка зъ рота иде, а ѣсти годѣ, бо вже жолудокъ наповненый кисилицею, тай радъ-не-радъ каже:

— Ой кумцуню, кумцуню, знали вы якъ варити, але не знали, якъ на столъ давати...

— Папе Х., чого вы на вашого товариша такî злî?

— Або не маю причины? Подумайте собѣ, вôнъ вже бувъ зъ моею жѣнкою зарученый, а потôмъ еи покинувъ.

ПРОМЫСЛЪ.

— Мамусю, та вы пездалî грибы збираете, втруите ся!

— Та хто бы то ѣвъ, та ее до мѣста на продажь...

А.: — Шо-жь тамъ доброго коло тебе. товаришу, чувати?

Б.: — Теща моя померла.

ДОРОГА РѢДКОСТЬ.

Жѣнка: — Ахъ, мужу, яке-жь ты маешь рѣдке волосе!

Вôнъ: — Не шкодить! бо рѣчи рѣдкî, любко, подвиляе ся и цѣнить ся теперь высоко.

ЗАПЛАТИЛИ ЗА „СВОБОДУ" ВЪ МАЮ с. р.

FORD CITY, PA.	
Кривицкій А.	$1.00
LEDUC, ALB., CANADA.	
Пырчъ Ив.	1.00
MINNEAPOLIS, MINN.	
О. Поповъ С.	2.00
GILBERTON, PA.	
Шкантко И.	2.00
PORTH RICHMOND, N. Y.	
Семенюкъ М.	2.00
SPRINGFIELD, VT.	
Коляда В.	1.00
ROSSBURN, MAN., CANADA.	
Яремій Д.	1.00
OLYPHANT, PA.	
Тхорикъ Г.	1.60
SEYMOUR, CONN.	
Бортнякъ Л.	1.00
LANSFORD, PA	
Илюта Р.	1.00
Монята Л.	3.00
GREEN GROVE, PA.	
Лошко М.	2.00
WETTER, PA.	
Тхоръ А.	1.00
MEDICINE HAT, A. CANADA.	
Гарасимъ И.	2.00

„Американьскій шляхтичь", образъ зъ житя рускихъ робôтникôвъ въ Америцѣ, въ 3. актахъ, вже выйшовъ книжочкою о 75 сторонахъ друку. Хто хоче набути ту книжочку, най пришле до редакціи »Свободы« 17 цнт., бо на мѣсци коштуе 15 центôвъ.

Оголошенє.

Руска громада въ Ansonia, Conn. потребуе дяко-учителя. Крôмъ дяковства мусить знати провадити хоръ и школу. О условіяхъ можь довѣдатись близше у предсѣдателя рады церковнои.

За раду церковну въ Ansonia, Conn.
Гаврило Дзядикъ, председ.
130 Main Str., DERBY, Conn.
Гіеронъ Горбаль, секр.

Где есть?

Шукаю мого брата Ивана Лапчиньского, родомъ зъ Телешницѣ Саннои, повѣтъ Лѣско, Галичина. Выйшовъ до Америки передъ 6 роками; умѣе робити ковальство. Хто бы знавъ о нѣмъ, нехай дасть ему ласкаво знати, щобы написавъ до мене на адресу:

MIKOLA LAPCZYNSKY, Box 332
OLYPHANT, Pa.
Lack'a Co.

(12)

Руско-англійскій провôдникъ.

—ЗЛАДИВЪ—

Стефанъ Макаръ.

(Дальше.)

III. Руско-англійскій словарець.

А.

Або (чи)	Or (ор)
агентъ	agent (ейджент)
агрестъ	goosberry (ґусбері)
адвокатъ	lawyer (лоер)
адресувати	to address (ту адрес)
ажъ доси	till now (тил нав)
азбука	alphabet (елфебет)
акушерка (повитуха)	midwife (мидвайф)
але	but (бот)
ялунъ	alum (елом)
англичанинъ	englishman (інґлишмен)
анѣ навѣть	not even, not (нат івн, нат)
ангелъ	angel (ейнджел)
аптика	drug store (дроґ стор)
апостолъ	apostle (епасел)
архангелъ	archangel (аркейнджл)
арештувати	to arrest (ту арест)
аркушъ паперу	sheet of paper (шит аф пейпер)
армата	gun (ґон)
атраментъ (чорнило).	ink (инк).

Б.

Баль	Ball, dance (бол, денс)
банкъ	bank (бенк)
банкиръ	banker (бенкер)
баранъ	ram (рем)
барва	color (колор)
барвный	colored (колорд)
батогъ	whip (гвип)
бачность	attention (атеншен)
багно	marsh, swamp (марш, свамп)
бавовна	cotton (катн)
безцѣнный	worthless (вортлес)
безсмертный	immortal (иммортейл)
безволосый	hairless, bald (герлес, болд)
безвстыдность	impudence (импюденс)
безвстыдный	shameless (шеймлес)
берегъ	bank, strand (бенк, стренд)
берегъ морскій	coast (коуст)
безсторонный	impartial (импаршл)
безбожный	godless, impious (годлес, импіес)
безъ сумнѣву	doubtless (давтлес)
безпечный	safe (сейф)
безженный	single (синґл)
библія	bible (байбл)
бичиско	whip-stick (гвипстик)
бити	to beat, to strike (ту біт, ту страйк)
битка	fight (файт)
блаженъ (дуракъ)	fool, madman (фул, медмен)
блѣдый	pale (пейл)
блоха	flea (флі)
блискавка	lightning (лайтнинґ)
блищати ся, свѣтити	to shine, to glitter (ту шайн, ту ґлитр)
блювати	to vomit (ту вомит)
близкій, близько	near (нір)
ближный	fellow-man (феломен)
блукати ся	to err (ту ер)
бляха	tin, plate (тин, плейт)
благословити	to bless (ту блес)
бочка	barrel, keg (берл, кеґ)
боронити кого	to defend (ту діфенд)
борозда	furrow (форроу)
болото	mud, slosh, dirt (мод, слош, дирт)
бобъ	bean (бін)
Богъ	God (ґод)
боити ся (лякати ся)	to fear (ту фір)
богобоязливый	fearing God, pious (фірнинґ ґод, пайос)
богатѣти	to grow rich (ту ґров річ)
богатство	riches, wealth (річес, велт)
богатый	rich, wealthy (річ, велты)
богослуженє	divine, service (дивайн, сервис)
борба, бой	struggle, combat, conflict (строгл, комбет, конфликт)
боязкій	timid (тимид)
боль	pain, ache (пейн, ейк)
болѣти	to pain, to ache (ту пейн, ту ейк)
босоножъ	barefoot (берфут)
божій	divine, godlike (дивайн, ґодлайк)
брама	gate (ґейт)
братъ	brother (бродр)
братаничъ	cousin (козн)
брати (взяти)	to take (ту тейк)
бритва	razor (рейзор)
бруковати (мостити дорогу)	to pave (ту пейв)
брехунъ	lier (лайр)
брехати (лгати)	to lie (ту лай)
брови	eye-brows (айбравз)
братство (товариство)	society, union, association (сосайти, юнйен, ассосіейшн)
брехати на кого	to bark (ту барк)
бурмистръ	mayor (мейор)
бути	to be (ту бі)
бубенъ (барабанъ)	drum (дром)
бубнити	to drum (ту дром)
будучій	future, coming (фючр, коминґ)
будинокъ	building (білдинґ)
будувати	to build (ту білд)
букъ (бучина)	beech (біч)
бувшій	late, former (лейт, формер)
буря	storm (сторм)
буря громова	thunderstorm (тондерсторм)
бульба (картофля)	potato (потейто)
бугай (быкъ)	bull (бул)
бѣгати	to run (ту рон)
бѣлость	whiteness (гвайтнес)
бѣлый	white (гвайт)
бѣда (нужда).	misery (мизері).

В.

Важный	Important (импортент)
вага	weight (вейт)
важити	to weigh (ту вей)
вапно	lime (лайм)
варити	to boil, to cook (ту бойл, ту кук)
вдоволеный	satisfied (сатисфайд)
вдоволенє (задоситьученє)	satisfaction (сатисфекшн)
вдячный	thankful (тенкфул)
вдова	widow (відоу)
вернути	to return (ту ріторн)
веселый	merry, jolly (мері, джалі)
великій	great, large (ґрейт, лардж)
вечеря	supper (сопер)
вечеръ	evening (івнинґ)
весѣля	wedding, marriage (ведиnґ, маридж)
весна	spring (сприні)
вже	already (олреді)
взоръ	sight (сайт)
взяти	to take (ту тейк)
взадъ	back (бек)
видъ	view (вю)
віяти (дути)	to blow (ту блоу)
видѣти	to see (ту сі)
вилки (виделець)	fork (форк)
виноватый	guilty (ґілти)
вино	wine (вайн)
висѣти	to hang (ту генґ)
висѣлиця (шибениця)	gibbet (джибет)
вкусити	to bite (ту байт)
властитель	owner (овнер)
власный	own, proper (овн, прапр)
вмыти	to wash (ту вош)
вмирати	to die (ту дай)
войовникъ	warior, combatant (воріер, комбетент)
воловина	beef (біф)
воздухъ	air (ер)
вокругъ	round, round about (равнд, равнд ебавт)
володаръ (намѣстникъ)	governor (говернер)
внука	grand-daughter (ґренд-дотер)
внукъ	grand-son (ґренд-сон)
волосъ	hair (гер)
вовна	wool (вул)
вовняный	woolen (вулн)
вода	water (вотр)
воля	will (вил)
возъ	wagon, car, coach (веґн, кар, коуч)
вôдшкодованє	damages, compensation (демеджес, компенсейшин)

(Дальше буде).

Памятайте

НА ФОНДЪ ШКОЛЬНОИ МОЛОДЕЖИ въ Америцѣ!

Учѣте ся, браты мои!
Думайте читайте,
И чужому научайтесь,
И свого не цурайтесь!

Т. Шевченко.

Всюды нѣвечить ся правда,
Всюды пануе брехня,
Въ вашихъ лишь серцяхъ, о братя,
Най не повстане вона!

Ив. Франко.